

HELYI TANTERV

TANULÁSMÓDSZERTAN

**A GIMNÁZIUM 9. ÉVFOLYAMA SZÁMÁRA
SPORTTAGOZATOS TANTERVŰ OSZTÁLY RÉSZÉRE**

Tanulásmódszertan helyi tanterv alapjai

A NAT 110/2012. rendelete alapján, valamint az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet (OFI) *kerettantervek* kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletei alapján közzétett kerettanterv szerint szerkesztettük a tanulásmódszertan helyi tantervünket. Az évi órakeret felosztását alább, egy táblázatban írtuk le.

A tanulásmódszertan tantárgy oktatásának céljai

A tanulásmódszertan tanterv a következő célokat fogalmazza meg:

- a tárgy célja, hogy hozzájáruljon a tanulók önismeretének fejlesztéséhez, az egyénre szabott, eredményes tanulás módszereinek, eljárásainak, az önművelés igényének kialakításához
- a tanulók a tanuláshoz való hozzáállásának, viszonyának formálásával, a tanulás örömeinek bemutatása
- a tanulók megértsék, hogy a tanulás születésünktől kezdve egész életünket végigkíséri, valamint a tanulás alatt az ismeretek elsajátítását, a tudás megszerzését értjük
- a különböző ismeretek elsajátítása eszköz a tanulók értelmi, önálló kommunikációs képességeinek a kialakításához,
- segítsen abban, hogy a tanulók felismerjék a tanulás személyiségformáló hatását, a rendszeresség, az alaposág, az önállóság az akaraterő, a szorgalom fejlesztésének lehetőségét
- segítse elő a hiányzó készségek pótlását, az esetleges korábbi élmények sikeres feldolgozását
- a tanulók ismerjék meg tanulási szokásaikat, képességeiket, és azok ismeretében alakítsák ki új tanulási szokásaikat, melyekkel képességeik is fejlődhetnek.
- Tanulják meg, gyakorolják és fejlesszék tovább tanulási technikájukat, legyenek képesek különböző tanulásszervezési formákban társaikkal együttműködni.
- Az egyéni képességek, készségek figyelembe vételével és fejlesztésével képessé tegyünk tanítványainkat a 21. században elvárható tudástartalom megszerzésére, a tengernyi információhalmazban történő eligazodásra, a lényeg, a fontos, a szükséges ismeretanyag kiválasztására, az új helyzetekhez, elvárásokhoz történő igazodásra, az információforrások megismerésére, kezelésére, használatára.

- A tantárgy tanulásának célja az önálló, hatékony, gondolkodáson alapuló tanulási folyamatra nevelés, a későbbi munkaerőpiacon történő megfeleléshez szükséges kompetenciák kialakítása.
- cél, hogy képessé tegyünk tanítványainkat a kitartó tanulási munka megvalósítására, egyéni lehetőségeik, szükségleteik, erősségek, gyengeségek figyelembe vételével, de azok maximális kihasználásával, fejlesztésével.
- képesek legyenek mind az egyéni, mind a különböző társas munkaformák során történő együttműködési készség kialakítására, kooperációra, kreativitásra

Tanulásmódszertan tantárgy oktatásának módszerei

A tanulás megtanítása elsősorban az iskola kötelessége és felelőssége, mely sokrétű és összetett feladatot jelent a pedagógusok számára. A legfontosabb tennivalók közé tartozik a tanulási folyamat során a tanulói motiváció kialakítása és fenntartása a tudás megszerzése céljából. A tanulás hatékonyságának szempontjából meghatározó fontosságú a tanulói érdeklődés felkeltése és megtartása egy-egy tantárgy tanulása-tanítása során. Olyan tanulási technikák, módszerek megismerése és alkalmazása, amelyek egyaránt alkalmasak a formális és az informális ismeretszerzés megvalósítására.

A tanulás tanulása különösen fontos sportoló fiatalok számára, mivel a sportfoglaltságuk miatt jóval kevesebb szabadidővel rendelkeznek nem sportoló társaiknál. Így lényegesen kevesebb idejük marad a tanulásra, tehát feltétlenül fontos számukra a hatékony és eredményes tanulás.

A tanulás tanítása tantárgyközi, hiszen a megtanult, elsajátított, begyakorolt módszerek, stratégiák, az egyéni tanulási szokásokhoz igazodva valamennyi tantárgy tanulásánál jelen vannak, segítséget nyújtanak.

A tanulási folyamatot a sikerre és élményszerzésre építjük, hogy a tanulás örömmé váljon a tanulók számára. A motivációt a variációk sokaságával, játékosággal igyekszünk fenntartani. A differenciálás elvét alkalmazzuk, hogy minden tanuló eljusson a számára megszerezhető tudás legmagasabb szintjére. A pedagógus tanuló közötti minőségi kommunikációval kialakítjuk a hajlandóságot és nyitottságot tanulóinkban a tanulás iránt. Hibajavítással, a saját és a társak teljesítményének megfigyelésével és értékelésével, a játékszituációk, illetve játékfeladatok megbeszélésével, a sikerek és kudarok okainak feltárásával igényt alakítunk ki a gyermekekben a fejlődésre és a minőségi munka elvégzésére.

A számonkérés módszerei, értékelési elvek

Tanulásmódszertan tantárgyból a tanév során nem kapnak osztályzatot a tanulók, mert a tanulásmódszertan mentori és osztályfőnöki tevékenység része.

Taneszközök kiválasztásának elvei és módjai

A pedagógus az egyes tematikai egységek, témakörök megvalósításához, a foglalkozások levezetéséhez, a tematikának megfelelő, biztonságosan használható eszközöket használ, pl: PPT-vel, kiselőadásokkal, élménybeszámolókkal, fejlesztő játékokkal, feladatokkal teszi színessé a tanórákat.

9. évfolyam sportosztály éves órakeret felosztása tanulásmódszertan tantárgyból	
TEMATIKUS EGYSÉGEK	Óraszám
Tanulási szokások Hatékony tanulási szokásrendszer kialakítása	8
Tanulási technikák Hatékony tanulási módszerek, stílusok, szokások alkalmazása	15
Tanulási formák Önismeret, együttműködés fejlesztése	9
Beszédművelés	4
Összesen :	36

Tematikai alapegység (főtéma)/ Fejlesztési cél	Tanulási szokások – Hatékony tanulási szokásrendszer kialakítása	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Tanulásra való motivációra,, tanulási szokásokra,, tanulási módszerekre vonatkozó ismeretek	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Helyes tanulási szokások kialakítása	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Énkép, önismeret A tanulás motivációs tényezői Tanulási stílusok, technikák A tanulás ergonómiai feltételei (külső- belső) Az önálló tanulás tervezése Reális énkép és önismeret kialakítása : erősségek, gyengeségek A tanulás motivációs tényezőinek, a tanulási stílusoknak a megismerése Új, hatékony tanulási szokásrendszer megvalósítása		közismereti tárgyak, osztályfőnöki,
Kulcsfogalmak	Énkép, önismeret, motiváció, ergonómia, környezeti nevelés, tanulási terv, teljesítménymotiváltság	

Tematikai alapegység (főtéma)/ Fejlesztési cél	Tanulási szokások – Hatékony tanulási szokásrendszer kialakítása	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	Ismert és alkalmazott tanulási módszerek	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Hatékony egyéni tanulási technika elsajátítása és alkalmazása	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Rendszerezés, lényegkiemelés, vázlatkészítés A bevésés technikája, skipping		közismereti

Összehasonlító elemzés A kérdezés technikája Problémamegoldó gondolkodás Érvelés Projektműdszer A különböző tanulási technikák beépítése és alkalmazása a tanulási folyamatban	tárgyak, : nyelvtan, irodalom, történelem egyéb közismereti tárgyak,, osztályfőnöki,
Kulcsfogalmak	definíció, alapelv, rendszerezési technika, prezentálás, megoldási terv, alternatívák

Tematikai alapegység (főtéma)/ Fejlesztési cél	Tanulási szokások – Hatékony tanulási szokásrendszer kialakítása	Órakeret 9 óra
Előzetes tudás	Alkalmazott tanulási módszerek	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulási folyamat eredményességének optimalizálása	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Egyéni tanulás Páros tanulás Kooperatív tanulási technikák alkalmazása Az egyéni és társas tanulási folyamat megvalósítása	közismereti tárgyak, osztályfőnöki,	
Kulcsfogalmak	tanulási program, helyzetelemzés, tanulási formák, önismeret, önértékelés	

Tematikai alapegység (főtéma)/ Fejlesztési cél	Tanulási szokások – Hatékony tanulási szokásrendszer kialakítása	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Helyes kiejtés, beszédtechnikai ismeretek	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Helyes légzéstechnika, verbális artikuláció kialakítása A tudás szabályos nyelvi kifejezőeszközökkel történő közvetítése	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Légzéstechnikai és artikulációs gyakorlatok Helyes ejtési gyakorlatok Szókincsfejlesztési gyakorlatok Olvasási gyakorlatok Helyes légzéstechnika és artikuláció alkalmazása		közismereti tárgyak, osztályfőnöki,
Kulcsfogalmak	légzéstechnika, artikuláció, belégzés, visszatartás, alaplevegő	

A fejlesztés várt eredményei a 9. évfolyam végén

A tanuló tanulmányi munkáját önállóan tervezi és végzi. Ismeri a tanulás motivációs tényezőit.

Képes új tanulási stratégia kialakítására és alkalmazására.

Képes a megtanult kommunikációs szabályok szerinti reprodukálására.

Alkalmazni tudja a rendszerezési technikákat.

Tud vázlatot készíteni, vázlatjelölések alkalmazásával.

Kialakult rendezett írásképe.

Alkalmazni tudja az adatkeresési, adat- rendszerezési eljárásokat. Képes összehasonlító elemzések leírására.

A tanulási folyamatban együttműködő.

